

RÅTTHJÄLPEN

Omplacering av tamrättor

Regler och anvisningar för jourhem

Som jourhem för Rätthjälpen ställer du upp som tillfälligt hem för en eller flera rättor tills ett permanent hem hittats. Jourhemmen är väldigt viktiga för vår verksamhet, utan dessa hade många rättor aldrig kunnat räddas. Du kommer inte tjäna någonting på att ställa upp som jourhem, förutom glädjen det ger dig att se framtiden för en rätta ljusna.

Som jourhem måste du ha fyllt 15 år. Undantag görs endast om detta först diskuterats med ordförande och om personen rekommenderats av andra behöriga inom Rätthjälpen. Är du under 18 år måste kontaktpersonen i ditt län skriva under köpeavtalen för rättor som omplaceras och se till att omplaceringen sköts enligt Rätthjälpens regler, alternativt kommer ni överens om att en förmyndare till dig är huvudansvarig för detta.

Som jourhem måste du vara medlem i Rätthjälpen. Ersättning ges inte för din medlemsavgift i föreningen.

Innan du bestämmer dig

Innan du bestämmer dig för att ställa upp som jourhem är det viktigt att du är säker på att du kan uppfylla kraven som ställs på dig och att även övriga familjemedlemmar är överens om att ta emot jourrättor i hemmet. Ett jourhem som efter ett tag ångrar sig och avgår innebär stora påfrestningar för intagna rättor och hela verksamheten. Även om du har du brister i delar av nedanstående kunskaper kan du i många fall vara ett värdefullt jourhem beroende på hur stort ansvar din kontaktperson har möjlighet att ta på sig.

Intag av jourrättor

Ta inte emot fler rättor än du kan ta hand om. Alla rättor som tas in betraktas som dina egna tills de är sålda, mat, tillbehör, ev. veterinärvård etc. ska alltså kunna betalas för alla rättor. Rättor kan endast tas emot för begränsad tid om du i förväg kommit överens med ett annat jourhem som rättorna kan flytta vidare till.

Du har inte tillåtelse att på egen hand ta in jourrättor. Detta måste godkännas av din kontaktperson. Omhändertagna rättor som inte godkänts av kontaktperson räknas som eget projekt. Detta för att förhindra att rättor tas emot av fel anledning. Undantag görs för akuta fall där kontaktperson inte kunnat kontaktas.

Du har inte tillåtelse att ta emot överblivna rättor från djuraffär eller uppfödare. Detta för att inte underlätta fortsatt uppfödning. Undantag för djuraffär görs om denna beslutar sig för att inte ta in fler rättor. Undantag för uppfödning görs om denna beslutar att lägga ner uppfödningen.

Du har inte tillåtelse att köpa loss rättor från någon. Detta för att undvika att folk tjänar pengar på vanvård. Kontakta miljöförvaltningen i din kommun och erbjud dig att ta hand om rättorna om uppenbar vanvård föreligger.

Vid kontakt med överlåtare, personer som vill bli av med sina rättor, var vänlig och visa respekt oavsett vad du känner för personen i fråga eller hur denne behandlar sina rättor. Får du denne att känna sig

anklagad kan det resultera i att överlåtaren väljer att bli av med sina råttor på annat sätt, vilket med all sannolikhet drabbar råttn. Försäkra dig om att ev. misstag från överlåtaren inte kommer upprepas. Du ska hålla journal på alla inkomna råttor. Journaler för utskrift finns att ladda hem på Rått hjälpens forum. Be överlåtaren att fylla i vad de vet om råttn och låt dem skriva under att de överläter råttn till Rått hjälpen. Vanvårdade råttor ska dokumenteras skriftligen och, om du har möjlighet och tillåtelse, genom fotografering av råttorna och deras bur. Dessa uppgifter används bl.a. om du senare själv skulle bli anklagad för en råttns hälsotillstånd.

Du ska kunna bedöma en råttns mentala och hälsomässiga status. Du ska kunna göra en grundläggande hälsokontroll och bedöma hur en råttn fungerar tillsammans med människor och andra råttor. Du ska även kunna uppgge färg och teckning för en råttn. Viktigt är också att du kan könsbestämma råttor. Vid osäkerhet angående detta kan din kontaktperson rådfrågas.

Du döper inkomna råttor, alt. behåller råttns tidigare namn, skickar in en beskrivning och ev. digitala bilder till presentationen på hemsidan. En utförligare instruktion om hur du skickar in beskrivningar av råttor hittar du på Rått hjälpens forum. Även om en jourråttn redan omplacerats, eller om du valt att själv behålla råttn, ska information och ev. bilder skickas till presentationen på hemsidan.

Du ska i så stor utsträckning som möjligt hålla nyinkomna jourråttor i karantän. Undantag görs exv. för råttor som suttit ensamma en längre tid.

Får du som jourhem in gravida råttor måste även råttns kull omplaceras genom Rått hjälpen. Honor med okänd tidigare situation ska betraktas med hänsyn till risk för dräktighet, dessa ska inte omplaceras innan du kan fastställa att honan inte är dräktig.

Jourråttnornas skötsel

Som jourhem förbinder du dig att läsa och följa djurskyddslagarna och föreskrifter. Länkar till dessa hittar du på Rått hjälpens forum. Viktiga utdrag handlar om att det inte är tillåtet att hålla friska råttor ensamma och att man som djurägare är skyldig att uppsöka veterinär om ens djur är sjukt eller skadat.

Du har inte tillåtelse att avliva eller kastrera en råttn utan att först ha diskuterat detta med din kontaktperson eller ordförande. Undantag görs för akuta fall där avlivning inte kan vänta och kontaktperson inte kan kontaktas. Inga råttor avlivas utan grundlig utredning, en grundregel är att råttor som varken trivs med människor eller andra råttor bör avlivas.

Du ska sträva efter att undvika att jourråttor sitter ensamma. Undantag görs för onaturligt aggressiva råttor eller vid smittorisker. Så länge en råttn sitter ensam måste du själv spendera mycket tid med den. Detta pga. att undvika att råttn utvecklar psykiska problem som t.ex. aggression eller apati pga. depression och sorg. Inga råttor kan heller säljas utan att du vet hur de fungerar i flock.

Du ska ha baskunskaper i utfodring och kunna erbjuda särskilt näringsrik kost för utmärglade och sjuka råttor. Maten bör bestå av torrfoder samt husmanskost som exv. potatis, pasta, ris, grönsaker, baljväxter, kött, fisk, ägg mm. Sjuka och underviktiga eller växande råttor ska ha extra proteiner, fett, mineraler och vitaminer. Istället för att köpa dyr och ofta mindre näringsrik mat, som kan innehålla ohyra, från djuraffärer kan du ge dina råttor en osockrad müsli, se till att den innehåller alla sädeslagen. Vid osäkerhet ang. detta kan din kontaktperson rådfrågas.

Ska du ta hand om honor med kullar måste du ha kunskaper i detta och kullens utveckling, eller kunna skaffa dig det genom att läsa fakta och rådfråga din kontaktperson eller ordförande.

Du har inte tillåtelse att avla på intagna jourråttor. Se till att ha burar och hantering som förhindrar att

tjuvparningar kan förekomma.

Omplacering av jourrättor

Du har inte tillåtelse att på egen hand omplacera jourrättor. Övertagaren, personen som vill överta rätten, måste godkännas av din kontaktperson. Denne måste vara seriös och villig att lägga ner det jobb som krävs, alla behöver däremot inte vara kunniga eller ha haft rättor innan. Är de bara intresserade av att lära sig kan de vara lämpliga övertagare. Det är väldigt viktigt att du är säker på att jourrätta och övertagare passar ihop.

Omplaceringen kan ske antingen genom dig, som känner rätten bäst, eller genom din kontaktperson. Bäst är om du själv har möjlighet att sköta omplaceringen. Ta betalt 150 kr för övertagare som inte är medlemmar i Rätthjälpen och 100 kr om övertagaren är eller vill bli medlem i föreningen. Rabatt kan erbjudas vid omplacering av flera rättor diskutera detta med din kontaktperson. Det är viktigt att ni skriver under och fyller i kontaktuppgifter på de två överlåtelseavtal som ni tar vars ett av, spara alltid dessa.

Övertagaren ska få information om rätten skriftligen, exv. kopia av rättans journal, och informationsblad om Rätthjälpen. Vi bör uppmana övertagare att bli medlemmar i Svenska rättsällskapet pga. att dennes intresse för fördjupad kunskap gynnar rätten, det kan vara lämpligt att skicka med en inbetalningsblankett för medlemskap. Rätten bör ha klippta klor och vara ren och prydlig när den omplaceras.

Du ska kunna besvara övertagares framtida frågor alt. be dem kontakta din kontaktperson.

Du har inte tillåtelse att lämna ut uppgifter om övertagarna till överlåtarna eller uppgifter om överlåtarna till övertagarna utan deras tillåtelse.

Alla rättor som omplaceras måste gå genom ett jourhem, går rättorna direkt från överlåtare till övertagare räknas de alltså inte som omplacerade genom Rätthjälpen.

Du har inte tillåtelse att omplacera egna rättor med hjälp av Rätthjälpen. Omplacering av dessa sköts privat på ansvarsfullt vis. Undantag görs om du bestämt dig för att behålla en jourrätta och efter en tid inser att det av någon anledning inte fungerar.

Jourhemmets ekonomi

De pengar du får in genom omplacering av rättor är hela verksamhetens, dessa ska så fort som möjligt sättas i på Rätthjälpens konto. Har du utgifter genom veterinärvård, medicin och mat för jourrättor kan ersättning för detta sökas genom kassören, du ska kunna visa upp kvitto för dina utgifter. Även om dina inkomster täcker dina utgifter måste du sätta in alla pengar för att sedan söka ersättning genom kassören.

Rådfråga alltid kassören innan du skaffar veterinärkostnader eller andra kostnader som du vill att Rätthjälpen ska stå för. Undantag görs endast för akuta fall med fara för rättans liv, eller risk för bestående skador eller lidande där kassören inte kan kontaktas. Kontakta veterinär i området där du bor och förklara verksamhetens mål samt be om att få rabatt vid undersökningar och behandlingar.

Bra saker att ha hemma som jourhem

Burar och inredning, transportbur, torrfoder och husmanskost, hushållsvåg (gärna digital), desinfektions spray (t.ex. Vircon), ohyreschampo och spray, jodopax, sterila kompresser, bomull, aloe

vera gel, Valeriana (lugnande), Stronghold/Ivomec samt Baytril och Vibramycin (medicinera ej utan att ha rådfrågat veterinär), klosax, handskar, pärm för förteckning över in och utgifter, råtters journaler, köpeavtal mm., kontaktuppgifter till kunnig veterinär.

Vid avsägning som jourhem

Rätthjälpen kan inte garantera att det finns plats för dina intagna jourrätter om du av någon anledning måste avgå, även om vi då gör allt för att så snabbt som möjligt hitta nya jourhem eller permanenta hem till dem. Vid avsägning som jourhem ska journaler, köpeavtal, andra uppgifter och burar mm. skänkta till Rätthjälpen överlämnas till din kontaktperson.